

AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA
IM. STANISŁAWA STASZICA W KRAKOWIE

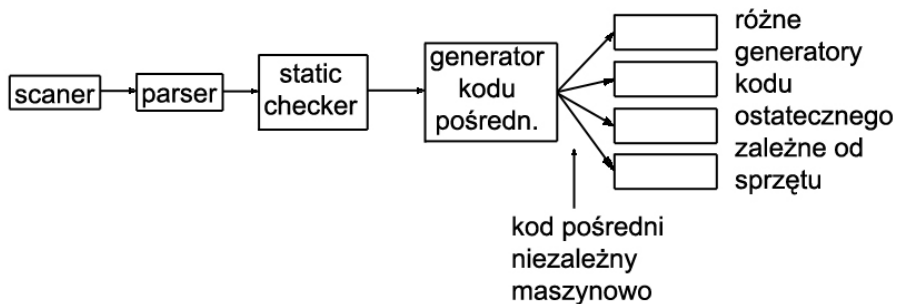
Generacja kodu pośredniego

Dr inż. Janusz Majewski
Języki formalne i automaty

Przyczyny dwustopniowego tłumaczenia

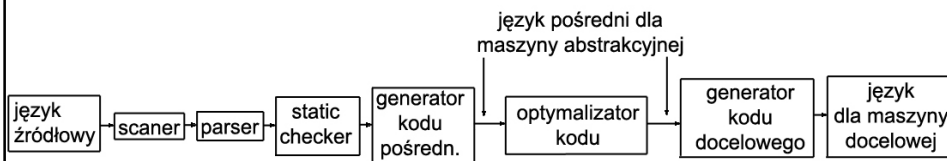
- Łatwość generowania kompilatorów tego samego języka dla różnych platform systemowo-sprzętowych

Przyczyny dwustopniowego tłumaczenia

- Łatwość przeprowadzania optymalizacji na bazie kodu pośredniego niezależnie od sprzętu

Języki kodu pośredniego

Języki kodu pośredniego są językami dla pewnej maszyny abstrakcyjnej :

- Odwrotna notacja polska (notacja postfiksowa) → maszyna stosowa
- Drzewa syntaktyczne lub grafy skierowane acykliczne
- Kod trójadresowy

Przykład – translacja wyrażeń do odwrotnej notacji polskiej (ONP)

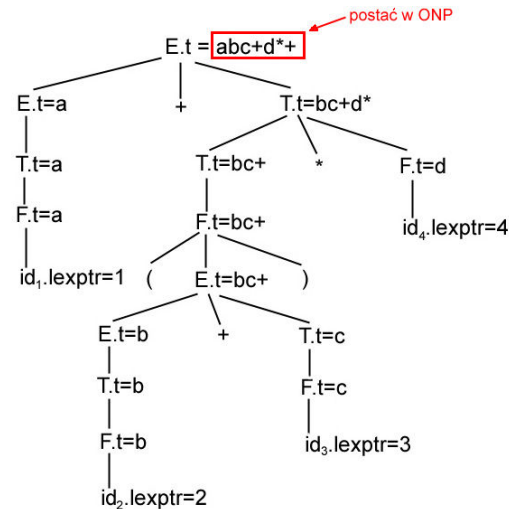
$E \rightarrow E_1 + T$ $E.t \leftarrow E_1.t \parallel T.t \parallel '+'$
 $E \rightarrow T$ $E.t \leftarrow T.t$
 $T \rightarrow T_1 * F$ $T.t \leftarrow T_1.t \parallel F.t \parallel '*'$
 $T \rightarrow F$ $T.t \leftarrow F.t$
 $F \rightarrow (E)$ $F.t \leftarrow E.t$
 $F \rightarrow id$ $F.t \leftarrow name(id.lexptr)$

gdzie: \parallel - operator konkatenacji tekstów

Rozważane słowo źródłowe: $a+(b+c)*d$

Po analizie leksykalnej: $id_1+(id_2+id_3)*id_4$

$id.lexptr$	$name(id.lexptr)$
1	a
2	b
3	c
4	d

ONP

Przykład:

maszyna wirtualna = maszyna stosowa

• źródło:

$day := (1461 * y) \text{ div } 4 + (153 * m + 2) \text{ div } 5 + d$

• ONP:

$day \ 1461 \ y * 4 \ \text{div} \ 153 \ m * 2 + 5 \ \text{div} \ + \ d + :=$

Instrukcje maszyny stosowej:

- **push v** - złożenie stałej na stos
- **rvalue l** - złożenie zawartości l na stos
- **lvalue l** - złożenie adresu l na stos
- **(operacja, np: +)** - wykonanie operacji na dwóch argumentach na wierzchołku stosu i bezpośrednio pod wierzchołkiem, zdjęcie obu argumentów ze stosu złożenie tam wyniku.
- **:=** - r-wartość z wierzchołka stosu przesyłana jest do pamięci pod adres (l-wartość) znajdujący się bezpośrednio pod wierzchołkiem. Obie wartości są zdejmowane ze stosu

Program dla maszyny stosowej

- źródło: `day := (1461 * y) div 4 + (153 * m + 2) div 5 + d`
- ONP: `day 1461 y * 4 div 153 m * 2 + 5 div + d + :=`

- Tłumaczenie dla maszyny stosowej:

```

lvalue    day
push     1461
rvalue   y
*
push     4
div
push     153
rvalue   m
*
push     2
+
push     5
div
+
rvalue   d
+
:=
  
```


Przykład – translacja instrukcji przypisania do kodu trójadresowego

$S \rightarrow id := E$	$S.zm \leftarrow name(id.lexptr)$ $gen(S.zm \parallel " := " \parallel E.zm)$
$E \rightarrow E_1 + E_2$	$E.zm \leftarrow new_temp()$ $gen(E.zm \parallel " + " \parallel E_1.zm \parallel " + " \parallel E_2.zm)$
$E \rightarrow E_1 * E_2$	$E.zm \leftarrow new_temp()$ $gen(E.zm \parallel " * " \parallel E_1.zm \parallel " * " \parallel E_2.zm)$
$E \rightarrow (E_1)$	$E.zm \leftarrow E_1.zm$
$E \rightarrow id$	$E.zm \leftarrow name(id.lexptr)$

słowo źródłowe: **d:=a+(b+c)*d**

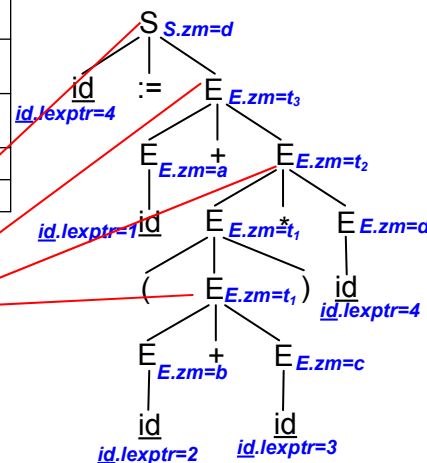
Tłumaczenie:

$t_1 := b + c$

$t_2 := t_1 * d$

$t_3 := a + t_2$

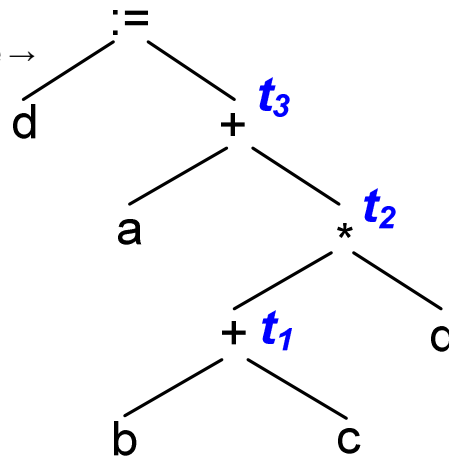
$d := t_3$

Przykład – translacja instrukcji przypisania do kodu trójadresowego

Drzewo syntaktyczne →

Słowo źródłowe: **d:=a+(b+c)*d**

Tłumaczenie:

$t_1 := b + c$

$t_2 := t_1 * d$

$t_3 := a + t_2$

$d := t_3$

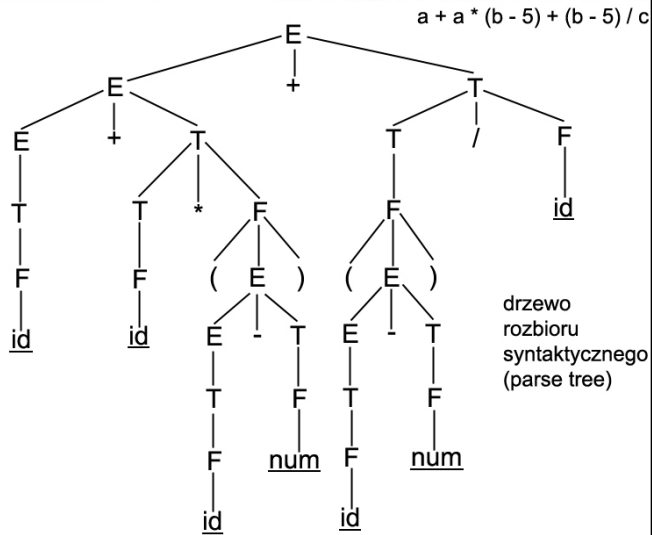
Zestaw instrukcji trójadresowych

- (a) **$x := y \text{ op } z$** dla operacji dwuargumentowych
- (b) **$x := \text{op } y$** dla operacji jednoargumentowych
- (c) **$x := y$** kopiowanie
- (d) **goto L** skok bezwarunkowy
- (e) **if x relop y goto L** skok warunkowy
- (f) **param x**
call p, n } do obsługi procedur
return y
- (g) **$x := y[i]$** } do obsługi tablic
 $x[i] := y$ } *i – odległość elementu od początku tablicy
liczona w jednostkach pamięci, np. w bajtach*
- (h) **$x := \&y$** } do obsługi wskaźników
 $x := *y$
 $*x := y$

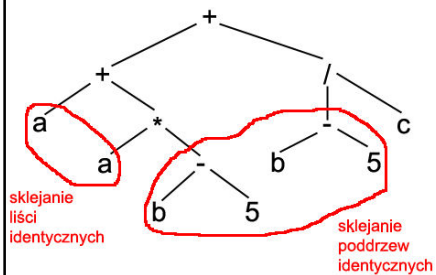
Przypomnienie: drzewa rozbioru

$E \rightarrow E + T \mid E - T \mid T$
 $T \rightarrow T * F \mid T / F \mid F$
 $F \rightarrow (E) \mid \underline{id} \mid \underline{num}$

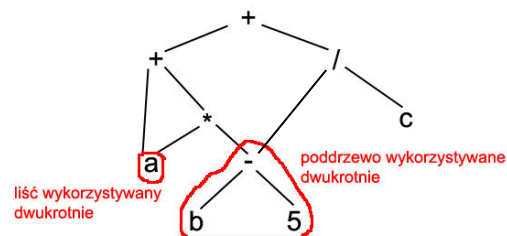

Drzewa syntaktyczne i dagi

$a + a * (b - 5) + (b - 5) / c$

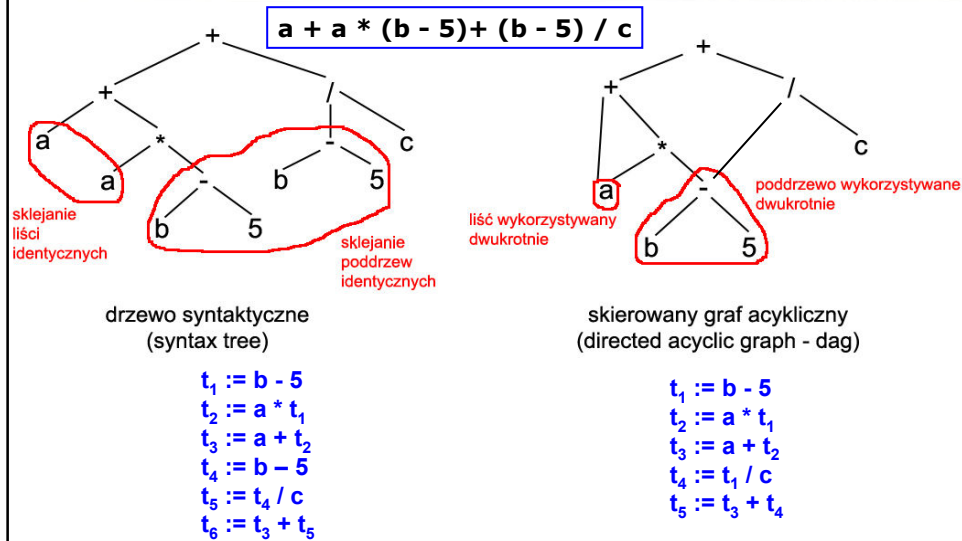
drzewo syntaktyczne (syntax tree)

skierowany graf acykliczny (directed acyclic graph - dag)

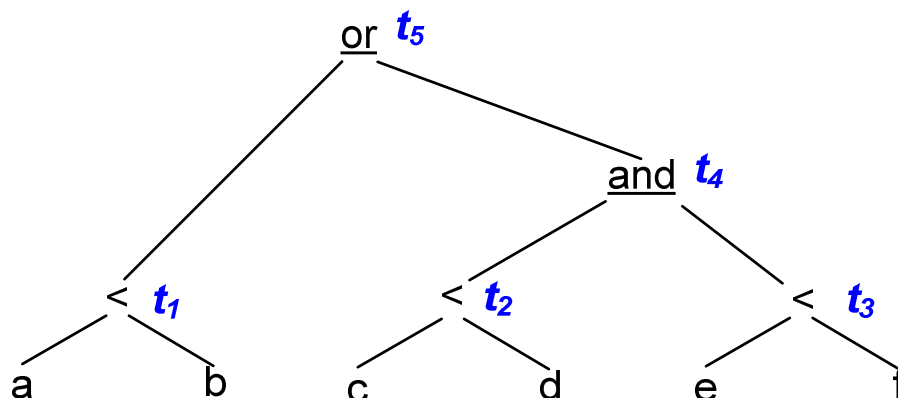

Drzewa syntaktyczne i dagi a kod trójadresowy

Translacja wyrażeń logicznych

Przykład: $a < b$ or $c < d$ and $e < f$

Translacja wyrażeń logicznych

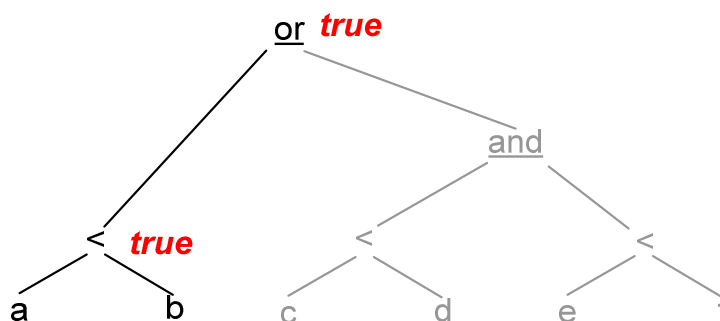
Przykład: $a < b$ or $c < d$ and $e < f$

100 : <u>if</u> $a < b$ <u>goto</u> 103	107 : $t_2 := 1$
101 : $t_1 := 0$	108 : <u>if</u> $e < f$ <u>goto</u> 111
102 : <u>goto</u> 101	109 : $t_3 := 0$
103 : $t_1 := 1$	110 : <u>goto</u> 112
104 : <u>if</u> $c < d$ <u>goto</u> 107	111 : $t_3 := 1$
105 : $t_2 := 0$	112 : $t_4 := t_2$ <u>and</u> t_3
106 : <u>goto</u> 108	113 : $t_5 := t_1$ <u>or</u> t_4

Translacja wyrażeń logicznych

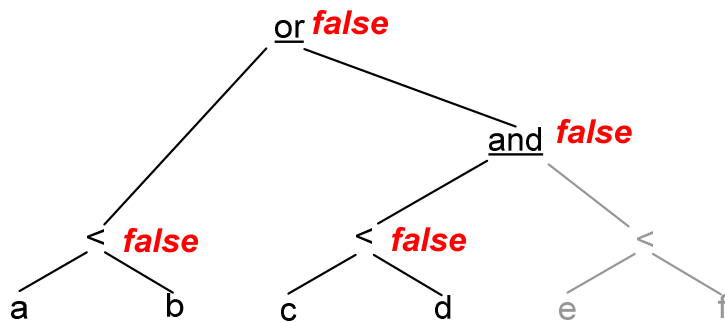
Przykład: $a < b$ or $c < d$ and $e < f$

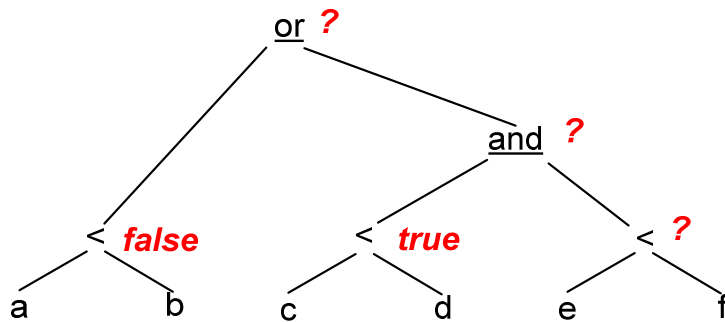
Translacja wyrażeń logicznych

Przykład: $a < b$ or $c < d$ and $e < f$

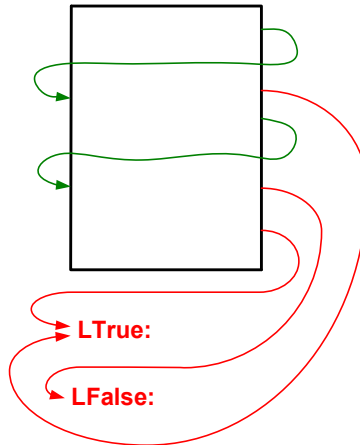
Translacja wyrażeń logicznych

Przykład: $a < b$ or $c < d$ and $e < f$

Translacja wyrażeń logicznych

Translacja wyrażeń logicznych

Przykład: $a < b$ or $c < d$ and $e < f$

```
if  $a < b$  goto L.true  
goto L1
```

```
L1: if  $c < d$  goto L2  
goto: L.false
```

```
L2: if  $e < f$  goto L.true  
goto L.false
```

Po optymalizacji...

```
if  $a < b$  goto L.true  
if  $c >= d$  goto L.false  
if  $e < f$  goto L.true  
goto L.false
```